Nr. 289.
D. 4. Grudnia.
SOBOTA.
Rok 1824.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Wprowadzenie XX. Bernardynów do Warszawy 1455.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Pobożnych nauk i modlitw znanych, pod tytułem: *Tomasza a Kempis* wiele różnych i w różnych językach wyszło iuż edycyi, niewidziano zaś dotąd tak ozdobnej edycyi iak w roku bieżącym wyszła w *Paryżu* u *Didota*, pod tytułem: *L'Jmitation de Jésus Christ traduite par le r:p: de Gonnelieu.* Edycja ta iest w 8ce na welinowym papierze z winietami, a przed każdą księgą iest stosowna rycina zachwycaiącej piękności i prawdy. Dzieła tego dostać można w Księgarni N. *Glücksberga*, ceny iego są rozmaite stosownie do różności oprawy, od złp: 36, do 80.

w Księgarni A. *Brzeziny* znajduie się *Dziełko muzyczne* z rycinami, w oprawie ozdobnej, stosowne na Podarunki, wiązania w dniu Jmienin, lub Nowego roku, pod tytułem: „*Album musicale, receuil de compositions originales pour Piano et chant.*" Cena złp: 16.

Ponieważ na 12tym Nrze kończy się drugie półrocze *Rozrywek dla Dzieci*, Osoby chcące prenumerować dalej, raczą się zgłosić do wiadomych Kollektorów tak w *Warszawie* iak po *Woiewództwach*, lub też do mieszkania Wydawcy w oficynie Pałacu *Zamojskich* przy *Żabiej* ulicy.

Starozakonna *Bajla Herszfing* Kramarka, pod N. 1818 mieszkaiąca, porodziła w dniu 1m Grudnia Dziecko Płci żeńskiej żywe, które dla braku zupełnego kości czołowej i wierzchniej na głowie, a podobno i mózgu tylko szczątek maiące, z resztą zaś wykształcone i przeszło miesiąc nad zwyczajny czas noszone, dziwotworem nazwać można. Rzeczone Dziecie przeżywszy godzin 8, żyć przestało.

Jeden z mieszkańców *Warszawy*, maiący lat blisko 70, a iego Małżonka lat przeszło 60, przez całe swe życie nieznajdowali się w Teatrze, dopiero teraz chcąc doznać nieiakiej zmiany wswych ciągle iednostajnych tak zatrudnieniach iak zabawach, postanowili odwiedzić Teatr, i znajdowali się oboie na ostatniem przedstawieniu Opery *Przerwana Ofiara*; wyznaią że chociaż zabawili się przyiemnie, lecz odtąd doznaią roztargnienia w swych zatrudnieniach, bo zawsze mimowolnie na myśl im przychodzi biedny *Murnej* gdy go chcą spalić nielitościwi *Amerykanie*. Mimo to, postanowili ci Małżonkowie odtąd, raz każdego miesiąca doznawać podobnej przyiemności. Najbardziej to ich dziwiło że w *Ameryce* Ludzie więcej śpiewaią niż mówią, (słyszeli bowiem Operę) a w końcu bardzo się zatworzyli gdy zaczęto ze wszystkich stron krzyczeć, (Publiczność wywołała Aktorkę graiącą główną rolę).

Jubilerowie *Paryzcy* teraz zakupuią *Perły* i dobrze za nie płacą, gdyż te zaczynaią znowu być modną ozdobą, a prócz tego wczasie Koronacji Króla *Francuzkiego*, najwięcej ozdób sukien dworskich składać się maią z *Pereł*. w *Polszcze* w XV wieku Perły były bardziej szacowane niż *Dyamenty*, Królowa

Jadwiga miała za najmilsze zatrudnienie haftować Ornaty perłami; dotąd w *Krakowie* w Kościele Katedralnym znajduie się Ornat haftowany ręką tej Królowej. *Szmidt* w swej *Historji Niemiec*; opisuie obrzęd zaślubin Xcia *Grzegorza Landhafsko-Bawarskiego* z Królewną *Polską* w r. 1475, wylicza mnóstwo klejnotów które były dane na wyprawę Królewnie, a szczególnie zadziwiały Perły rzadkiej wielkości, iakich mało która Monarchini w ówczas była właścicielką. Przytaczamy wyiątek z opisania tego wesala. „ Elektor *Brandeburgski Albrecht* najprzód przybył wraz z swą Małżonką, przy której znajdowało się przeszło 100 Panien z stanu szlacheckiego; wjazd iego był bardzo świetny, 14 Panien kosztownie ustroionych otaczało na koniach powóz *Elektorowej*. Każda z nich miała na głowie bukiet brylantowy, prócz tego z zaproszonych gości znajdował się na weselu *Cesarz Fryderyk* III z Xciem *Maxymiljanem* i innemi znacznemi Panami *Niemieckiemi*; których Dworzan przeszło 6000 naliczono, do ślubu prowadził Pannę młodę *Cesarz* w ubiorze prawie całkowicie złotym wysadzanym Dyamentami, Rubinami, Szmaragdami, Szafirami i innemi bardzo drogiemi kamieniami, na szyi zaś miał na złotym łańcuchu zawieszony *Kryż*, również drogiemi kamieniami wysadzany, obok Panny młodej z drugiej strony szedł *Xże Otto* w ubiorze całkiem Perłami haftowanym; Panna młoda miała na sobie czerwoną Suknią, od góry do do dołu Perłami w kwiaty wyszytą, która dla nadania koloru, różnemi drogiemi kamieniami była wysadzaną, na tej Sukni miała podług ówczasowego zwyczaiu kolet drogiemi równie kamieniami wysadzony, na głowie zaś koronę bardzo kosztowną, z pod której utrefione włosy, przeplatane perłami na boku wisiały, twarz zaś miała zakrytą, zasłoną przezroczystą, na szyi łańcuch z herbami kosztowny, cały iej orszak równie iak najkosztowniej był ubranym, wszystkie Suknie Dworzan otaczaiących Perłami i innemi kamieniami wyszyte były.

Przy końcu roku bieżącego, *Monarchów Europejskich* taki iest Poczet co do lat ich życia. Król *Saski* ma lat 74. Król *Neapolitański* 73. Wielki X. *Darmsztadzki* 71. Król *Francuzki* 69. Król *Bawarski* 68. Wielki X. *Meklemburg Szweryński* 68. Wielki X. *Sasko Wejmarski* 67. Ojciec S: 64. Król *Angielski* 62. Wielki X. *Badeński* 61. Król *Szwedzki* 60. Król *Sardyński* 59. Król *Portugalski* 57. Cesarz *Austrjacki* 56. Król *Duński* 56. Król *Pruski* 54. Król *Niderlandzki* 52. Elektor *Hesen Kaselski* 47. N. CESARZ ROSS: KRÓL POLSKI 47. Wielki X. *Meklemburg Strelicki* 45. Król *Wirtemberski* 43. Król *Hiszpański* 40. Sułtan *Turecki* 39. Xiężna *Parmy* 33. Wielki X. *Toskański* 24.

ROZMAITOŚCI.

Ostatnie wiadomości z *Ameryki Południo:* donoszą że po długo wątpliwej bitwie między *Boliwarem* a Jenerałem *Kanterak*, zwycięztwo pierwszy otrzymał, zdobył znaczną ilość amunicji i 300 koni, poczem ścigał swych przeciwników i znowu powiodło się mu pomyślnie.—Zniesiono handel *Murzynami* w całym kraiu *Mexykańskim*.—Uwięziono w *Paryżu* kilka osób maiących sztylety. — Dzienniki Franc: zapewniaią że P. *Uwrad* ieneralny Liwerant wojska *Franc:* w *Hiszpanji* wczasie ostatniej wojny, zyskał blisko 90 miljonów złp: !! ieszcze nieukończyła się zupełnie iego sprawa, ma wiele dowodów przeciw sobie, lecz iego obrońcy także dzielnie dowodzą

iż ten zysk był sprawiedliwym nabytkiem.— Poseł *Francuzki* w *Berlinie* odebrawszy ważne depesze z *Paryża*, naradzał się kilkakroć z Ministrem *Pruskim* Hra: *Bernsdorf* i wysłał napowrót gońca do *Paryża*. — Wszyscy Posłowie zagraniczni bawili przez nieiaki czas przy Królu *Hiszp:* w *Eskurjalu*, iuż wrócili do *Madrytu* prócz Posła *Rossyjskiego* który ciągle bawi przy Królu. — Do *Liworno* (we Włoszech) przybył dla wypoczęcia Aient, wysłany w poselstwie do Rządu *Greckiego* od stanów zjednoczonych *Ameryki północnej*.— Są wiadomości (iednak potrzebuiące potwierdzenia) że w *Stambule* znowu zaszły krwawe zaburzenia, to iednak iest pewnem że w wielu miastach *Tureckich* w *Azji mniejszej* były takowe zaburzenia, i niemało krwi przelano.—*Paryż* ma teraz Ludności 790,000, Kobiet iest blisko 100,000 więcej niż Mężczyzn, znajduie się w tej ogromej stolicy 10,000 takich osób które maią znaczne dochody a nic w cale nierobią i niemaią innego zatrudnienia prócz bawić się codzień innym sposobem, między niemi znowu iest takich 2000 którzy chociaż się chcą bawić i maią za co, a przecież się nudzą i zazdroszczą tym którzy pracuią. Jest takich przeszło 4000 co żyią dobrze i bawią się wesoło, chociaż niemaią żadnego pewnego sposobu utrzymania się, niewydaiąc szeląga na obiad, stancją etc: bo to wszystko maią za facecie i rozweselanie bogaczów; iest takich osób kilka tysięcy które cierpliwie oczekuią na iaką funkcją i polepszenie swego losu, tych można poznać łatwo po pokornej minie i ukłonach dawanych nawet Lokaiom znakomitych Panów. Autorów teraz liczą w *Paryżu* do 3000, z których tylko mała część znaną być może Publiczności. Do powyższej ludności nienależy znaczna liczba cudzoziemców z różnych Kraiów *Europy*, a najwięcej *Anglików*, ganiących *Francją*, a przecież z roskoszą czas przepędzaiących w iej stolicy. — w *Paryżu* z każdego nowego zdarzenia, z każdej anegdotki, natychmiast autorowie Komedjo-Oper (Wodewillów) piszą stosowne dziełka sceniczne, które ściągaią licznych widzów. Teraz tłumnie zgromadza się publiczność na nową Komedją-Operę *Kryż honorowy*, ułożoną z powodu ozdobienia przez nowego *Króla*, sto letniego *Jnwalidę*, Krzyżem *Legji honorowej*. — z Pomiędzy Wirtuozów obecnych w *Paryżu*, najczęściej daią wieczory muzyczne PP. *Bajlot* i *Pixis* których granie na Skrzypcach zachwyca lubowników muzyki, iuż maią zapewnione abonowania na całą następną zimę. — w Jednem z miast *Angielskich* niedawno na licytacji, za Kałamarz który niegdyś należał do sławnego *Miltona*, zapłacono 5800 złp: taxowany był 4 złp: licytantów było kilkudziesiąt a licytacja tego Kałamarza przez półtora dnia trwała. — Słychać że Król *Francuzki* ma ogłosić wyrok dozwalaiący uwolnienie od służby wielu Oficerów różnych stopni, także uwolnieni będą z pensją dożywotnią Oficerowie którzy służyli przez lat 30, w tym razie otrzymałoby takie pensje 40 Pułkowników, 100 Podpułkowników i 200 różnych Oficerów. — Król *Hiszpański* d. 4 Paźd: wydał wyrok iż odtąd kierunek wszystkich *Seminarjów*, oraz wszelkie w nich dawane nauki, będą zostawać pod władą *Arcy Biskupów* i *Biskupów*. — w Roku b. wywieziono z *Gdańska* do różnych obcych portów *Pszenicy* łasztów 4,985. *Żyta* 477. *Jęczmieniu* 756. *Owsu* 153. *Grochu* 266. *Siemienia Lnianego* 51. *Rzepaku* 10. *Mąki* beczek 45 297. *Patażu* cetnarów 4744. *Popiołu* beczek 5,705. Owies iedynie do *Anglji* był wywieziony. — Co raz bardziej słychać że rozpoczęte układy między *Portuga-*

lją a *Brezylją* wkrótce dojdą do skutku i będą dla obu państw korzystne. —

w *Dublinie* stolicy *Jrlandji* dnia 10 Listop: odbyło się główne posiedzenie towarzystwa zwanego *Związek Katolicki*, prezydował Pułkownik *Butner*, z obcych bez biletu nikogo nie wpuszczono; to towarzystwo nabiera coraz większego znaczenia. — Anglik *Diard* odbywaiący podróże w odległe strony, niespodzianie wyśledził *Lud* wcale dotąd nieznany, mieszkaiący między prowincjami *Konchinchiny*, ten Lud wyznaie religją *Jndjańską*, a świątynie maią być rzadkiej piękności, najbardziej zaś zadziwia że Posągi w tych świątaniach są osobliwszej rzeźby o iakich dotąd w *Europie* niemiano wyobrażenia. P. *Diard* wyda opis tego Ludu z dokładnie wypracowanemi rycinami. — Nadzwyczajna powódź nietylko w większej połowie Kraiów *Niemieckich* i wznacźnej części *Francji* okropnych spustoszeń i nieocenionych strat stała się przyczyną, doszły listy z *Petersburga* że rzeka *Newa* gwałtownie wezbrała, woda wzniosła się tak wysoko iak od lat kilkudziesiąt niepamiętaią, szkody są znaczne — Także i w *Szwecji* nadbrzeżni mieszkańce nagle ujrzeli swoie domy zniszczone przez nagle wezbrane rzeki wpadaiące do morza. — Już nieraz pisma publiczne wychodzące we *Lwowie* oddały sprawiedliwość JPanu *Janowi Nowakowskiemu* Aktorowi Teatru Polskiego, teraz dziennik niemiecki *Mnemozyna* uwielbia talent tego Artysty, dziwiąc się iż bez wzorów, iedynie z wrodzonej zdatności umie grą swą zachwycać widzów.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Zamojski Jan Hrabia z Puław. — Baurn Hrabi: z Paryża. — Poarje Febre Oby: z Paryża. — Limowski Piotr Podsędek z Sochaczewa. — Mikorska Julianna Hrabini z Słbuic. — Piszczało Rudolf Prezydent z G. Mińskiej. — Eminowicz Jgnacy Ob: z Lublina. — Łyszkiewicz Stani: Podsędek z G. Mińskiej. — Matuszkiewicz Oby: z Lublina. — Poletyło Jan Kasztelan z Lubelskiego. — Jagmin Stanisław Marszałek z G. Grodzieńskiej. — Nowakowski Antoni Oby: z Sokołowa. — Truskolaski Franciszek Oby z Rutki. — Wołowicz Stanisław Oby: z Pułtuskiego. — Koenik Karól Oby: z Giżyna. — Wodzyński Maciej Kasztelan z Gołębiewa. — Łubiński Jan Hrabia z Guzowa. — Michałowski Andrz: Oby: z Osiecka — Krasiński August Hrabia z Pułtuskiego. — Marek Bentz Oby: z Marjenwerder. — Wołowski Michał Adwokat z Płocka.

DONIESIENIA.

Lipman Lejbel Sejdner uwiadamia Publiczność, iż utrzymuiąc Handel hurtowy przy ulicy Królewskiej pod Nr 1063 w domu N. Zelnikera, przeniosł tenże na ulicę Franciszkańską pod Nr 1796, przytem poleca się Sza: Publi: z towarami hurtowemi i łokciowemi iakoto: Jedwabiem, Pelą, Wstążkami Bawełną, Nićmi i innemi towarami Kramarskiemi.

Znaleziona Chustka Damska w dniu 3 Grudnia rb; w Saskim Ogrodzie. Właścicielka za udowodnieniem, może ią odebrać pod Nro 467, przy ulicy Senatorskiej w domu Kachla.

Roku 1824 dnia 9go Grudnia, to iest w Czwartek, o godzinie 10tej zrana w domu przy ulicy Franciszkańskiej i Nalewki pod Nr 2258 sprzedawanym będzie przez Licytacją młyn deptakowy o 2ch gankach do mielenia zdatny, za gotową zapłate. O warunkach licyta: informacja w miejscu. — M. Ryterski. Komornik Sądowy

Upraszа się niniejszym W. Alexand: Dzwonkowskiego dawniej Podporucznika w 6tym Pułku Ułanów b. Xtwa Warsza: wojska, ażeby przed upłynieniem dni 14 P. E. A Loewe przy ulicy Miodowej pod Nr 492 mieszkaiącemu donieść raczył, gdzie w Mcu Maiu 1819 przebywał, lub mieszkał, lub też ieżeli być może osobiście się do niego zgłosił, gdyż ma mu do udzielenia przyiemną interessu pieniężnego dotyczącą się wiadomość. —

w Tychdniach nadszedł z Krakowa Trasport świeżego Wapna, przy ulicy Solec pod N 2959.

Znalezioną Kitkę Oficerską można odebrać w Drukarni Kurjera.

Wczoraj wyciągnięte Nra 27. 70. 32. 31. 16.

Teatr. Jutro przedstawienie nowych *Obrazów historycznych* ułożonych z żywych Osób, po drugi raz nowa Kom: Opera *Sieciech Żonaty* i *rozmaite Tańce.* —